

На основу члана 26. алинеја 7. Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора, доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О РАТИФИКАЦИЈИ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ И РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ О ЗАШТИТИ ПРАВА СРПСКЕ И ЦРНОГОРСКЕ МАЊИНЕ У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТскоЈ И ХРВАТСКЕ МАЊИНЕ У СРБИЈИ И ЦРНОЈ ГОРИ

Проглашава се Закон о ратификацији Споразума између Србије и Црне Горе и Републике Хрватске о заштити права српске и црногорске мањине у Републици Хрватској и хрватске мањине у Србији и Црној Гори, који је донела Скупштина Србије и Црне Горе, на седници од 20. маја 2005. године.

П бр. 175
20. маја 2005. године
Београд

Председник
Србије и Црне Горе
Светозар Маровић, с. р.

З А К О Н

О РАТИФИКАЦИЈИ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ И РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ О ЗАШТИТИ ПРАВА СРПСКЕ И ЦРНОГОРСКЕ МАЊИНЕ У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТскоЈ И ХРВАТСКЕ МАЊИНЕ У СРБИЈИ И ЦРНОЈ ГОРИ

Ч л а н 1.

Ратификује се Споразум између Србије и Црне Горе и Републике Хрватске о заштити права српске и црногорске мањине у Републици Хрватској и хрватске мањине у Србији и Црној Гори, потписан 15. новембра 2004. године у Београду, у оригиналу на српском и хрватском језику.

Ч л а н 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ И РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ О ЗАШТИТИ ПРАВА СРПСКЕ И ЦРНОГОРСКЕ МАЊИНЕ У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТској И ХРВАТСКЕ МАЊИНЕ У СРБИЈИ И ЦРНОЈ ГОРИ

Србија и Црна Гора и Република Хрватска (у даљем тексту: стране уговорнице),

Полазећи од чињенице постојања хрватске мањине у Србији и Црној Гори и српске и црногорске мањине у Републици Хрватској (у даљем тексту: мањине),

С намером да мањинама које живе у Србији и Црној Гори и Републици Хрватској осигурају највиши ниво правне заштите и очување и развијање њихових националних идентитета,

У складу са међународним уговорима и другим документима о људским правима и основним слободама, као и о заштити мањина, а посебно:

- Повељом Уједињених нација, Општом декларацијом о правима човека, Међународном конвенцијом о укидању свих облика расне дискриминације, Међународним пактом о грађанским и политичким правима, Међународним пактом о економским, социјалним и културним правима, Конвенцијом о правима детета, Декларацијом о укидању свих облика нетолеранције и дискриминације заснованим на вероисповести и веровању, Декларацијом о правима лица која припадају националним или етничким, верским и језичким мањинама;
- Релевантним документима усвојеним од Организације за европску безбедност и сарадњу, а нарочито Документом усвојеним на Конференцији о људској димензији у Копенхагену 1990. године и Извештајем са Састанка владиних стручњака за заштиту мањина, одржаног у Женеви 1991. године;
- Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, Европском повељом о регионалним или мањинским језицима, Оквирном конвенцијом за заштиту националних мањина и осталим релевантним документима Савета Европе;
- Инструментом Средњоевропске иницијативе о заштити националних мањина;
- Споразумом о нормализацији односа између СР Југославије и Републике Хрватске,

Полазећи од решења предвиђених националним законодавством страна уговорница,

Свесне значаја права националних мањина и њихове квалитетне заштите као једног од начела на којима почива Европска унија,

Утврђујући да заштита права мањина доприноси политичкој и друштвеној стабилности државе у којој живе и доприноси завршетку процеса повратка избеглица и њихове друштвене реинтеграције у обе државе,

Потврђујући да националне мањине представљају интегрални део друштва и државе у којој живе и да обогаћују материјалну и духовну културу земље као и да доприносе продубљивању пријатељства и сарадње између страна уговорница овог споразума,

Наглашавајући да јачање остваривања права мањина развија добросуседске односе,

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Стране уговорнице ће осигурати припадницима мањина право на изражавање, очување и развијање њиховог националног, културног, језичког и верског идентитета, као и право на одржавање и развијање мањинског школства, односно образовања, медија и остваривање посебних интереса припадника мањина.

Члан 2.

Стране уговорнице се обавезују да ће припадницима мањина обезбедити:

- слободу избора и изражавања о припадности националној мањини и уживање свих права у вези с тим избором;
- право уживања начела недискриминације, како је то предвиђено међународним документима,
- право заштите од сваког деловања које угрожава или би могло да угрози њихов опстанак;
- културну аутономију одржавањем, развојем и исказивањем сопствене културе и очувањем и заштитом својих културних добара и традиције;
- право на очување националног идентитета и вероисповести,
- право на образовање на језику и писму мањине, јавну и приватну употребу језика и писма и информисање, као и употребу знамења и симбола националне мањине,
- заштиту равноправног учешћа у јавним пословима, самоорганизовање и удруживање у циљу остваривања заједничких интереса и уживање политичких и економских слобода.

Члан 3.

Стране уговорнице ће законима разрадити подручје васпитања и образовања на језику и писму мањина и омогућити школовање припадника мањина према посебним програмима за које се пре доношења прибавља мишљење удружења националних мањина.

Посебни програми на језику и писму националних мањина уз општи део обавезно садрже део чији је садржај у вези с посебношћу националне мањине (матерњи језик, књижевност, историја, географија и културно стваралаштво националне мањине).

На подручју на којем је према националним прописима утврђена службена употреба језика и писма националних мањина, ученицима школске установе с наставом на језику и писму већине омогућиће се учење језика и писма националне мањине.

Педагошка документација у установама с наставом на језику и писму националних мањина водиће се и на мањинском језику.

Члан 4.

Стране уговорнице ће подстицати запошљавање стручно оспособљених радника који су припадници националне мањине на свим нивоима и облицима образовања.

Стране уговорнице ће подстицати учешће припадника националних мањина у управљању школским установама које наставу изводе на језику и писму националних мањина.

Стране уговорнице ће подстицати сарадњу и размену у области просвете у делу који се односи на образовање националних мањина, посебно разменом просветних стручњака, школских програма, уџбеника и других наставних материјала, омогућити доделе стипендија и учествовање на семинарима стручног усавршавања мањинских учитеља, подстицати директну сарадњу школа, односно стварање услова за узајамне посете ученика и учитеља.

На подручју на којем је организовано школовање припадника мањина на мањинском језику и писму, стране уговорнице ће подстицати учење језика, културе и историје мањина и њихових матичних народа у школама већинског народа.

Члан 5.

Стране уговорнице ће с посебном пажњом пратити остваривање културних, просветних и верских потреба припадника мањина на подручју Србије и Црне Горе, односно на подручју Републике Хрватске. Подстицаће оснивање културних и просветних центара као и рад других установа националних мањина на подручју Србије и Црне Горе, односно на подручју Републике Хрватске.

У ту сврху ће се подржавати слање књига, часописа, уређаја за пренос слике и звука таквим установама у некомерцијалне сврхе, сопствену издавачку делатност мањина, гостовања професионалних и аматерских културно-уметничких друштава те организовање културних и уметничких наступа, који доприносе обogaћивању културе и идентитета припадника мањина у обе земље.

Стране уговорнице се обавезују да ће штитити културна добра на свом подручју која су везана за историју мањина, односно подржавати такве активности мањина.

Члан 6.

Стране уговорнице се обавезују да ће осигурати припадницима мањина слободну употребу језика и писма националних мањина у приватном и јавном животу.

Стране уговорнице се обавезују да ће осигурати на подручјима где живе припадници националне мањине, а у складу са унутрашњим законодавством и усвојеним међународно-правним стандардима, службену употребу језика и писма националне мањине, и то:

- у поступцима пред телима државне управе и локалне самоуправе, правосудним телима и правним лицима која имају јавна овлашћења,
- у раду представничких и извршних тела јединица локалне самоуправе,
- у поступку спровођења државних и локалних избора и референдума,
- код издавања јавних исправа, потврда и уверења,
- при састављању приватних исправа које се користе у правном промету,
- у коришћењу двојезичних образаца, натписних плоча, печата и жигова државних тела, тела јединица локалне самоуправе и правних лица која имају јавна овлашћења,
- при обележавању назива насељених места, улица и тргова, јавних ознака у промету и топонима.

Члан 7.

Стране уговорнице признају право мањина на извештавање путем штампе, радија и телевизије на језику и писму мањине.

Стране уговорнице ће, у складу са усвојеним међународно-правним стандардима, својим унутрашњим законодавством:

- помагати излажење штампаних медија на језику и писму мањина,
- помагати емитовање програма радија и телевизије на језику мањина,

- подстицати преузимање и дистрибуцију радио и телевизијског програма матичне земље,
- материјално помагати информативну делатност мањина.

Члан 8.

Стране уговорнице ће поштовати права припадника мањине на слободно изражавање верске припадности, на исповедање вере и одржавање верских обреда и веронауке и подстицати таква настојања верских заједница.

Члан 9.

Стране уговорнице ће омогућити слободно организовање и удруживања припадника националних мањина.

Стране уговорнице ће омогућити учествовање припадника националних мањина у доношењу одлука које се односе на њихова права и положај на локалном, покрајинском, републичком нивоу и нивоу државне заједнице у Србији и Црној Гори, односно локалном, регионалном и државном нивоу у Републици Хрватској, омогућавајући оснивање политичких странака и учествовање у представничким и извршним телима на начин да ће унутрашњим законодавством осигурати:

- заступљеност националних мањина у представничким и извршним телима на локалном нивоу,
- заступљеност у представничким телима на покрајинском, републичком и нивоу државне заједнице у Србији и Црној Гори, односно на регионалном и државном нивоу у Републици Хрватској.

Стране уговорнице ће осигурати материјалне и друге услове за избор и деловање изабраних представника националних мањина.

Стране уговорнице ће се при утврђивању подручних и/или управних јединица уздржавати од довођења националних мањина у неповољнији положај.

Члан 10.

Стране уговорнице ће подстаћи истраживања из подручја историје, културе и положаја мањина. У ту сврху подстицаће учешће припадника мањина на истраживачким пројектима и у раду научних установа, као и сарадњу научних установа у тим истраживањима.

Члан 11.

Стране уговорнице ће осигурати мањинама могућност свестраних, слободних и непосредних односа с матичним народом и са његовим државним и јавним установама. У ту сврху ће, у оквиру сопствених могућности, подстицати развијање културних и економских односа и размену стручњака.

Стране уговорнице, правна лица и држављани страна уговорница могу ради остваривања начела овог споразума пружати подршку удружењима мањина које живе на територији друге стране уговорнице.

Члан 12.

У интересу својих мањина стране уговорнице овог споразума подржаће прекограничну и економску сарадњу.

Члан 13.

Стране уговорнице ће консултовати представнике мањина приликом припрема међународних уговора који су од непосредног интереса за мањине у односу на њихова права и положај.

Члан 14.

За остваривање обавеза преузетих овим споразумом стране уговорнице ће осигурати одговарајућу финансијску подршку.

Члан 15.

Ниједна одредба овог споразума не може се тумачити на начин да умањује ниво права припадника мањина стечених законодавством и другим споразумима и документима у земљама уговорницама, те међународним уговорима који чине саставни део унутрашњег правног поретка страна уговорница.

Члан 16.

У циљу спровођења Споразума стране уговорнице установљавају међувладин Мешовити одбор који прати спровођење овог споразума.

Странке у Мешовити одбор одређују исти број представника међу којима се налазе и представници мањина. Чланови одбора који су припадници мањина ће се именовати на препоруку кровних координацијских тела националних мањина које су предмет Споразума. Мешовити одбор састаје се најмање једном годишње наизменично код страна уговорница Споразума, а основаће се 60 дана од дана ступања на снагу овог споразума.

Задаци Мешовитог одбора су:

- разматрање остваривања Споразума,
- подношење препорука владама у вези с остваривањем Споразума.

Одлуке Мешовитог одбора стране уговорнице прихватају усаглашавањем.

Члан 17.

Овај споразум ступа на снагу даном пријема последњег обавештења дипломатским путем, којим стране уговорнице извештавају једна другу о окончању поступка прописаног унутрашњим законодавством за његово ступање на снагу.

Члан 18.

Овај споразум закључује се на неодређено време.

Свака страна уговорница може писано, дипломатским путем да откаже Споразум који, у том случају, престаје да важи шест месеци од датума када је друга страна примила обавештење о отказу.

Састављено у Београду, дана 15. новембра 2004. године у два оригинала, на српском и хрватском језику, при чему су оба текста једнако веродостојна.

За Србију и Црну Гору
Расим Љајић, с. р.

За Републику Хрватску
Весна Шкаре-Ожболт, с. р.

Ч л а н 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СЦГ - Међународни уговори".